

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

S p i d n e n.

 Lördagen, den 8 November, 1766.

Slutet om Bath. (Se N:o 40)

Sil wänster wid ingången i Kyrkan är en up-
 högd graf, uppå hwilken den där under be-
 grafne Jacobus Montacutus, Biskop i Bath,
 är i en grof stenbild aftagen. Jämwäl finnas
 här wakra Epitaphier öfwer en Carolus Godfrey,
 armiger, och en Fru Margaret Cunliffe. Ku-
 norne säga, at hon war a loving Wife, a ten-
 der Mother, a devout Christian, Genteelness
 of manner, chearfulness of Temper, inno-
 cency of Life, enabled Here to pass through
 this world without anxiety, and to leave it
 with resignation, in the certain hope of a
 better. She dead Decemb 20, 1759, aged
 72 years. Hware, en berömlig Sculpteur i
 Bath, har hugget stenen.

Biskop-Baker har äfwen sådt et wärdert Epi-
 taphium, med öfwerste: Memorix sacrum
 Rever. admodum Præfulis Gulielmi Baker,
 S. T. P. (h. e. D.) Bangoriensis primum,

dein Norricensis Episc. qui Iltonæ in agro Sommerfetensi natus, in Colleg. Wadhami apud Oxonienses bonis literis innutribus, suum illud Collegium Alumnus, socius, gardianus moribus, prudentia, auctoritate cohonestavit, auxit, stabilivit. Ecclesiæ Sancti Ægidii in campis Londini diu summa cum laude præfuit Lector, atque in urbe Britt. nostræ primaria Concionator facundus, doctus, gravis inter celeberrimos emicuit, mox ad altiores - - - evectus, non tam ab amplissimis, quæ gessit muneribus ipse dignitatem mutuasse, quam eandem proprio splendore illustrasse videbatur, mortalitati vale, dixit 4 Dec. A. 1732. Æt. LXV.

För penningar sågos här en hop djur, som bestodo af en så kallad Drommedarius, ungefärligen så stapad, som Camelerne smålas, med en hög puckel på ryggen; men icke så hög til wårten. Detta djuret är mycket starkt, och kan bära åtskilliga hundrade wigt utan möda. Han är ifrån Arabien och öknerna därstädes.

Et See monstre, eller så kallat Sjö-lejon, låg i et bås för sig sjelf. Det måste öfverflås med watten åtskilliga gångor om dagen, för at kunna leswa. Det är fångat på et isstycke wid Sibirien, af en Capitaine Warrington, och bragt til Angeland 1761.

En ung och wacker Tiger ifrån Indien.

En Jackal, som såges wara liksom en Hofmästare för lejonet, at bringa fram des mat.

En

En Chimpan, ifrån Borneo i Ostindien.

En Apa, ifrån Barbariet, besynnerlig för sin
fukhet.

Et Pantherdjur.

En wacker Coatomonday, ifrån Brasilien; nos-
sen är en fot lång, öronen likna rott-öron, och ögo-
nen swinens. Detta djuret gör ända på Croco-
diler, ormar, &c. därigenom, at det upåter de-
ras ägg.

Där woro ännu et par andra främmande djur.

Skyltet utan för huset wisar mera än hwad
innanföre är at se.

Jämwal wistes för penningar et Snäck-Cabi-
net, men foglarne hade katten åtit up.

Nedansför South paraden wistes åtskilliga per-
spectiver af de största städer i Europa.

Stora Hospitalet är en wacker och stor byg-
nad, uprättad, åtminstone är början gjord därtill,
1738.

Esquiren allen har gifwet all stenen härtill;
hwarföre, och til hogfomst häraf, han finnes aftagen
i hwit marmor uti Doctorernas conference-rum;
hwarest jämwal war en wacker taffla, föreståtan-
des Doct. Oliver rådsläendes med en annan Do-
ctor om en Patients sjukdom. Patienten är jäm-
wal skröplig och utmärklad aftagen. Här wistes
ock et sceleton, på hwilket alla ådrorne woro con-
serverade och upbläste. I förstugan hänga en
hop kryckor i samma stålning och figur, som ge-
wären på Tower i London; men jag märkte, at
samma kryckor woro alla lika til längd och stor-

om man tror at hon är fattig och intet hjälper hånne, så må man lika så gerna tro ingen ting om hånne.

Religionen har blifwet mer förolämpad af dem, som talat och skrifwit om hånne, blott för at förnoga sit högmod, och at hafwa den heder, at hyfa sålsamma tankar; ån af dem, som, af wissa grundsatser, angripet hånne; och så människor af hög insigt, hafwa selswa waret öfwerlygda om sin sak, när de angripet Christendomen.

Det säges i almånhet, at om någon hyser sådana tankar, som äro stridande emot antagna satsar i vår Christendom, at den samme då gjorde kloft; om han höll dem förborgade inom sig self; men man bör betänka, at denna så kallada grundfanning, kan, på en gång, förqwäfja både sanning och wilfarelse, och om denna altid hade blifwet i afctagen och fölgd; så hade de store män, som woro redskap och werktug til den rena lärans åter uprättande dödt under en utwärtas bekännelse, af det de i hjertat intet trodde, och hela den Christna werlden torde ännu legat insöfd i den påswissta ofunnigheten och mörkret.

Den som med begär söker at göra sig utmärkt genom sålsamma meningar, som äro en almånhet skadeliga, han gifwer et otwifwelaktigt prof på en låg själ, som ej eger någon annan förmåga, med hwilka han kan tilfreds ställa sin fåfånga.

Uti religions saker böre wi i synnerhet akta oss, at ej wårt förnuft genom begärelser, håstiga sinnes bewekelser, eller sedwanor må dragas från
rätta

rättta wägen; ty förnuftet, friadt ifrån detta twång, är den bästa wån religionen har.

Christendomen består ej uti et djupsinnigt tankespel, utan uti en werkställig förbindelse.

Den, som söker oenighet med mig, blott för olifkhet i tankar och omdömen, har ingen ordsak at tala illa om mig; i fall jag råkar i tråta med honom tillbaka, därför at hans ögon ej hafwa dem särg som anstår mig. Tom Soph sade til Harry Buck: Jag hatar en människja, som hyser så orimmeliga tankar, som j; sådane narrar borde ej ha rum i människliga samhället. Tok, swarade Buck: Huru tör du understå dig at komma uti en hederlig mans sällskap med två fula, grå, och wanskapada ögon? Gack strart utur rummet; annors slår jag dem ur huswudet på dig.

Lårdom, äfwen som pengar, bör ej wara ändamålet, utan medlet, och det är äfwen så dåraktigt, at ega den förre, som de senare, utan at brukka dem til människjo-slågtets nytta och förman.

Jungen har rättighet til at wara fåfång, eller unidandraga sig möda och arbete, som aldrig warer flitig och arbetsam. Bed honom, som tänker sig hafwa rättighet til at lesiwa orkeslöst, fråga sig sjelf, huru han skulle få söda och kläder; om alle andre åberopade sig samma rättighet, som han?

Om alt hwad som kallas lårdom eller bokwett pröfwades i en riktig degel, och ingen ting behöl-

let, at således de icke kunna witna mycket, huruvida de infomne krymplingar blifwet återstälde til hellsan.

I första wåningen, eller en trappa up, hade qwinfolken sina rum, som bestodo i långa salar, tätt besatta med sangar af järn, hwaruti snöret utdöra bornen, hwarpå kläderne ligga. En machin af järn hängde i taket, som brukas at utsträcka dem, som äro contraherade. Mansfolkens rum, en wåning högre up, äro lika indelte, och af samma beskaffenhet med de förenämnda. Utanedersta wåningen är inrättad för bakeri, bryggeri, kök, m. m. jämwal är och här et laboratorium, hwar-est medicamenter tilverkas; men det förtjenar förundran, at de koka sina decocter, med mera lödant, i mässings-gryntor och kittlar, hwilka jag san alla ganska ärgiga, och man wet hwad dö- dande förqit ärg är, at farligare intet kan gifwas för människans hälsa. En Apothekare, som fölgde mig, tilstod at så war. På flera spisar uppe i rummen stod präntat, at ingen patient, ej heller någon berjent i-huset, får taga emot, wid wite, penningar, som kan bjudas dem. Icke bestomindre böd jag karlen, som fölgde mig; han nekade at taga emot, hwarmed jag äfwen war nögd; men han pekade i det samma på sporbössan, så at stillingen lifafult måste dansa. På hwar och en patients säng hade Doctorn låtit fästa en se- del, som gaf tillkänna, när den sjuke kommit in i Hospitalet, och hwad diät han har at hålla.

Inrättningarne här woro inga andra, än jag förut

förut sedt i Paris, i l'Hôtel Dieu, &c. Jag
saktade likväl här altaren.

Kings Bath och the Hot brukas mest. Cross
Bath är det kallaste, där bada sig alla Hospitals
patienter fl. 10, hvar förmiddag, sedan andra
bruns-gästerne förut brukat det. I Leper Bath
kommer alt vatnet ifrån Cross Bath, just som
Queens Baths vatnet ifrån Kings Bath. Det
vatnet, som stiger in den ena morgonen och blifvet
brukat, uttömes åter til dagen därpå, och floden
Auon måste taga det emot.

Af alla är the Kings Bath störst, hwarest
är en slags pyramid midt uti med bänkar för de
badande at hwila sig, därest de äfwen dricka sit
watten, som på samma ställe uppumpas. Omkring
i muren äro jämwäl säten at sitta på, besynnerligen
när det regnar. Sådane äro i alla fem Badene.

Watnet står dem up til halsgroven. Frun-
timren, som ännu äro owana at gå i watnet, le-
das af enkom därtill utesedda fåringar; enkom re-
glor och lagar äro gjorde för sådana betjenter, för
at bibehålla ordning. Mansolken af därtill för-
ordnade farlar, men merendels behöfwos de icke
til mera, än låta up och igen dörrarne på de små
rummen, och at hjelpa de badande at klåda af
sig. Alla äro klådda i långa lärsts nattrockar,
som ihopfånappas ända nerföre. Dessa äro hwita
i början, men blifwa af watnet snart färgade gu-
la, så wäl som alla murar och järnringar omkring
badene. Under hafwa de ingen ting, utan äro
splitt nakne. Fruntimmerne promenera jämwäl
i denna

En röd Karlakans kapp, öfwer alt fordrad, är lemnad på et ställe i staden; och som egaren ej påminner sig hwilket; ty anmodas innehafwaren af bemålte kapp, at underätta mig här om; då egaren således kan få sit igen.

En Glasmästare - diamant är på Magasinsgatan förlorad: är han funnen; upptäcker jag egaren munteligen.

Ännu finnas hos mig några af Herr Lieutenant Chölers illuminerade Charter öfwer ön Bornholm.

Den wanliga Dwartals - sammankomsten wid Sjuk- och Begravnings-Cassan, som för betyrdande orsaker skul blef upskuten, blifwer nästkommande måndag hållen, på wanligt ställe, klockan 2 efter middagen. Interessenterne erinras om afgiften til twänne begrafningar. De som willa deltaga uti förenämnda Cassa, kunna sig på samma dag och ställe insinna, och sig antekna låta.

Den 10 uti innerwarande månad, klockan 10 förmiddagen, kommer på Majors Bostället Berg uti Sunnerwikens Högheri och Herrstad socken, genom offentlig auction at försäljas, silfwer, ten, messing, allahanda prägtige meubler, såsom birauer, sidentngs-sängar, stora speglar, sidentngs och schaqs stolar, plutoner med sina jirater, ågta och oågta porcellainer, wagnar, slädar, och annan åke- och föredskap, arwar och remtng, säng- och lin-fläder, hästar och bostap, tillika med innerwarande års aröda på Öfwerste-Lieutenants boställen Bråland och Saleby.